

Hadde de dømt oss som opprørere ville det vært en annen sak

I en etterskrift til sin bok «Det vanskelige oppgjøret» kommer professor Johs. Andenæs med noen prinsipielle betraktninger, der det finnes enkelte lyspunkter, sett fra vårt standpunkt.

Om de overbeviste NS-medlemmer sier han f.eks. at de «mente å gagne sitt land selv om det kom i strid med det standpunkt landets lovlige myndigheter hadde valgt.»

Og følgende mener vi i høy grad kommer til anvendelse på NS-folk:

«En kan ikke med gyldighet for alle land og under alle forhold si at det er moralsk forkastelig å sette seg ut over landets lov, ikke engang om det er straffelovens forræderiparagrafer det gjelder.»

Riktignok hevder Andenæs med styrke at det overfor et demokratisk valgt styre gjelder en nærmest absolutt lydighetsplikt, men denne påstand har han tidligere i etterskriften allerede svekket ved å skrive at det kan

«hende at enkelte finner den politikk som landets regjering fører, så umoralsk eller så skjebnesvangert at det blir en samvittighetssak å ta standpunkt mot den uten hensyn til hva loven sier.»

Dette dekker nøyaktig hvordan NS-folk følte og tenkte. Vi anså det både umoralsk og skjebnesvangert at våre politikere først la landet åpent ved å ødelegge forsvar, for deretter ved en i høy grad unøytral politikk å provosere frem et angrep. Etter vår inderligste mening hadde Nygaardsvold-regjeringen satt landets eksistens på spill, og så var det vår oppgave å beskytte vårt folk mot krigens følger både på kort og lang sikt.

Et annet sted sier Andenæs: «Det ideelt motiverte landsforræderi er en form for opprør mot de lovlige myndigheter.»

Nå mener vi at ordet landsforræderi ikke er anvendelig på vår virksomhet for landets sak, og Nygaardsvold-regjeringens lovlighet kan også diskuteres.

Men opprør er ihvertfall ingen ærerørig virksomhet, og «opprørere» kan under omstendigheter være en hedersbetegnelse.

I fangeleirene etter okkupasjonen hørte vi flere ganger sagt: «Hvis jeg var blitt anklaget og dømt som opprører, skulle jeg ha tålt og tiet. Landssvikere, derimot, har jeg aldri vært, og det stempel skal jeg slåss mot så lenge det er pust i meg!»

Det er nettopp all smusskastingen på våre motiver og ikke minst bruken av ordet «landssvikere» som har skapt så meget bitterhet og holdt motsetningene vedlike gjennom snart 35 år. Vi tror også at den ærerørige behandling av NS-folk vil bety at bitterheten og motsetningene føres videre i enda en generasjon, for våre barn kjenner oss og vet at svikere har vi ihvertfall aldri vært.

Hadde man dengang kalt oss opprørere isteden, hadde det vært en ganske annen sak, og svært mye av striden, uroen og bitterheten kunne vært unngått.

EGIL ULATEIGS ENDRETE MORAL

I forbindelse med «Folk og Land»s omtale av «Alle Menn», (les novemhernummeret) og bladets «avsløring» av attaschéen ved den norske ambassade i Australia, Øystein Hovdkinn, har vi stillet oss spørsmålet om hvorfor en tidligere hederlig presseman som Egil Ulateig nå gjør seg ansvarlig for ondsinnete og ødeleggende hetsreportasjer, som utelukkende har til hensikt å forsterke marxistenes rop om blod over høyrekraftene i landet vårt.

Vi har funnet svaret;

La oss først presentere et brev «Folk og Land» mottok fra ham for noen år siden, og deretter brevet til ham fra redaktør Odd Melsom.

Redaktør Odd Melsom
Folk og Land

I november hadde De besøk av meg, og ga meg et intervju, som jeg sa skulle stå i Journalist-skolens øvingsavis. De har sikkert savnet avisen jeg lovt skulle sendes Dem. Men saken er den at intervjuet ikke ble tillatt å offentliggjøres i avisen av redaktøren. Jeg hadde vært for mild mot Dem, skrev for positivt.

Jeg deler ikke Deres syn på de spørsmålene vi hadde oppe,

men er prinsipielt av den oppfatning at ethvert objekt skal behandles på en menneskelig, forståelsesfull måte. Jeg ville ikke gå med på å henge Dem og Deres feller ut til spott og spe.

Beklager altså. Men takk i alle fall.

Siden har jeg ledet en skolekamerat til Dem. De har vel sett at hans intervju er trykt i Rogalands Avis?

Vennlig hilsen
Egil Ulateig

Herr Egil Ulateig

Takk for Deres vennlige brev av 31. januar, som jeg satte stor pris på å motta.

Jeg er naturligvis — etter de erfaringer både jeg og alle andre tidligere NS-folk har høstet — ikke det spor forbauset over at De ikke har sluppet til i øvingsavisen med noe som ikke var tilstrekkelig hetsbetonet. Deres erfaring nu bekrefter for så vidt riktigheten av det jeg sa til Dem her på kontoret.

Jo, jeg har fått meg tilsendt vedkommende nummer av Rogaland Avis — selv om den ikke kom hverken fra avisen eller fra Deres skolekamerat. Det er tydeligvis ikke alle som har så megen sans for folkeskikk som

Dem. Deres skolekamerat har ellers tydeligvis måttet bøye seg for den uanstendige norske presses krav om at NS-folk skal fremstilles på en mest mulig usympatisk måte og helst også deres omgivelser. De kan jo selv dømme om hvorvidt hans skildring stemmer særlig godt med de faktiske forhold. Men — jeg hadde jo på den annen side egentlig ikke ventet annet og hans gjengivelse av mine uttalelser var jo når alt kommer til alt bedre enn det jeg vanligvis er utsatt for. Ellers gav jeg ham jo intervjuet fordi jeg gjerne ville hjelpe ham til å tjene litt ekstra — jeg har jo selv vært ung journalist engang — og ikke fordi jeg følte noen trang til å «komme på trykk» med mitt politiske syn utenom min egen avis. Jeg vil ikke si at Deres skolekamerat i utpreget grad viste noen takknemlighet, men han hadde vel ikke fått anbragt stoffet uten en slik servering. Det har faktisk falt meg inn at grunnen til at han ikke sørget for at jeg fikk vedkommende nummer av Rogaland Avis var en viss mindre god samvittighet?

Ellers er jo slikt bagateller for oss som har vært gjennom så harde tider, så De kan hilse De-
(Forts. side 6)

Skal vi la Sovjetunionen ture fram som den vil?

De røde herrer i Kreml rus-ter opp uten hemninger og uten noen «folkeopinion» til å sette grenser for planene. Deres flåteherredømme i nord og øvrige opprustning på Kola-halvøya truer Norge direkte og gjør vår militære stilling svakere for hver dag som går. Rent generelt er den sovjetiske overmakt blitt større ved innsetting av nye atomraketter og fly som er mer avanserte og ødeleggende enn hva de vestlige makter har kunnet koste på seg.

I denne situasjon er Vestens militære ledere kommet til at noe må gjøres for ihvertfall til en viss grad å balansere den økende sovjetiske overmakt. I løpet av noen år vil man bytte ut foreldede taktiske atomraketter med noen som kommer nærmere det allerede utbyggede sovjetiske nivå.

Og så begynner selvfølgelig det vanlige hylekoret.

Skriket fra de kjente røde aktivister og deres «nyttige idioter» forundrer selvfølgelig ingen. Det er jo deres jobb å undergrave Vestens motstandsevne og forsvarsvilje. Fra venstrefløyen i Arbeiderpartiet over SV til de åpent Moskva-tro i NKP dominerer velviljen overfor «arbeiderparadiset» i øst over alle andre hensyn.

Langt verre er det at visse kristne kretser på såkalt «etisk grunnlag» løper venstresidens ærend. Med store ord snakker man om det moralsk forkasteli-

ge i å styrke vår motstandsevne — tenk det!

Hva som skal være så fryktelig etisk ved å sørge for å legge våre land åpne for sovjetisk aggresjon, kan man lure på. Hele vår etterkrigshistorie viser tydelig nok at Kreml-herskerne bare viker for makt. Det er det eneste språk de forstår. Berlin-konflikten i 40-årene, Korea-aggresjonen og Krustsjovs Cuba-eventyr er noen eksempler på det. Ferskere er bl. a. de røde erobring av Angola, der Kissingers manglende vilje til å hjelpe motstandskraftene, la et rikt og viktig land åpent for kommunistisk makt-øvertakelse ved ren vold.

Med andre ord: Vil man fred, må man også vise vilje til motstand mot aggresjon.

I Sovjetunionens spill er det viktig å bruke den såkalte «folkeopinion» i vest. Ved massiv propaganda via mange skjulte kanaler, ved effektivt organisert «desinformasjon», dvs. metodisk planting av løgner, påvirker man de svake sjeler i våre land. Vietnam-krigen er det tydeligste eksempel på det. Den ble ikke tapt militært, men ved at en mesterlig manipulert «folkeopinion» falt USA og dets allierte i ryggen og gjorde det umulig å føre kampen frem til en seierrik slutt. Når Nord-Vietnam nå er grundig avslørt som den imperialistiske terrormakt landet alltid har vært, har denne akk så «etiske» og «moralske» opi-
(Forts. side 6)

Derfor vil de røde knekke frelsesarmeen

«Folk og Land» har flere ganger rost Frelsesarmeen for den sosiale virksomhet, og ikke minst for at den i politisk henseende er absolutt plettfri. Siste år meldte organisasjonen seg ut av Kirkenes Verdensråd i protest mot støtten til marxistiske terrorgrupper i det sydlige Afrika.

Dette er grunnen til at det nå forberedts sterke angrep mot Frelsesarmeen fra marxistisk hold, og en dansk minister, Lise Østergård, har allerede startet opp angrepene med å bebude undersøkelser omkring prinsippene for organisasjonens tøyingsamlinger, som ifølge ministeren foregår på en måte som er «dypt foruroligende».

En rekke kommunistiske dekkorganisasjoner er i den senere tid dukket opp i Norden, og

alle hevder at deres virke gjelder de sorte zimbabweaneres velferd, og går ut på større innsamlinger av tøy.

Organisasjonene kjennes under betegnelsen «u-landshjelp fra Folk til Folk», «Tøy til Afrika», «Zanusgruppen» og «Zimbabwe Fritt». Det er kjent at innsamlingsresultatene tildeles terrororganisasjonen Zanu, som har alt annet enn humanitære hensikter, men tvert om øver terror i Zimbabwe-Rhodesia med det endelige mål å omdanne landet til en marxistisk ett-partistat.

Nå foran jul er det nødvendig for oss å advare leserne mot ukjente organisasjoner som samler inn tøy, men anbefaler at støtten fortsatt gis til Frelsesarmeen. Derved sikres ethvert misbruk av gavmildheten.

De gigantiske kommunistiske massedrap går fortsatt fri

«Etter enstemmige utsagn fra en lang rekke forskere har titall millioner mennesker lidd og dødd i Sovjetunionen og China på grunn av regimenets forfølgelser» skriver John-Erik Janson i en stort oppslått artikkel i Gøteborgs-Posten (2/7). Han påpeker det urimelige i at verdens oppmerksomhet konsentreres om hva som skjedde med jødene i Tyskland i 30- og 40-årene, mens ingen hittil er trukket til ansvar for de enorme forbrytelser som er begått av makt-haverne i de nevnte to land.

Janson refererer til den britiske forskeren Robert Conquest som er kommet til at minst 20 millioner mennesker mellom 1930 og 1950 omkom i sovjetiske fangeleirer — derav ble vel én million direkte henrettet. Sannsynligvis ligger tallet 50%

høyere, mener Conquest — dvs. at leirene i denne perioden kostet 30 millioner menneskeliv.

En annen britisk forsker, D. C. Stewarth-Smith, kom i 1964 til at revolusjonen, borgerkrigen, kollektiviseringen, likvideringene og fangeleirene har krevd 47,2 millioner dødsofre, og at tallet for det røde China er omtrent det samme.

Janson påpeker videre at forfølgelser på grunn av rase har forekommet i stor skala både i Sovjetunionen og dens drabantstater, men føyer til:

«Og er det så stor forskjell på dette og på å forfølge og drepe mennesker fordi de tilhører eller menes å tilhøre en bestemt gruppe, en bestemt nasjon, en bestemt religion eller en bestemt «klasse»?»

For vår del vil vi gjerne føye

til at denne voldsomme konsentrasjon om og oppblåsning av det ting man mener å kunne belaste de tyske nasjonalsosialister for, er meget velegnet til å unndra folks oppmerksomhet fra en viktig ting: At kommunistisk forfølgelse og utsettelse av mennesker *den dag i dag* foregår i stor skala i alle kommunistiske land. Ting som f.eks. masseflukten fra Vietnam kan for en kort tid samle oppmerksomheten om slike forhold, men legg merke til hvordan våre venstre-vidde av alle krefter prøver å unnskylde dette ved å påstå at det bare er «landsforrædere» som får sin fortjente straff. I intet fall er man villig til å innrømme at masseforfølgelser av klassefiender er regelen, ikke unntagelsen, i ethvert kommunistisk land.

PAX-propaganda for CIA

Philip Agee og Louis Wolf: *CIA i Europa. Pax Forlag 1979.*

Vi kan ikke si at vi har hatt særlig mye til overs for den amerikanske etterrettingsorganisasjonen CIA (Central Intelligence Agency), men etter å ha lest denne nye Pax-boken, må vi visst revidere vår oppfatning. Skall vi tro hva forfatterne forteller, har CIA gjennom årene drevet en tildels suksessrik virksomhet for å hindre sovjetisk aggresjon og kommunistisk undergravningsvirksomhet i vår verdensdel. Dette fremgår ikke minst tydelig av det avsnitt som den herostratisk berømte Ivar Johansen har skrevet om CIA i Norge. Det er ikke lite organisasjonen har ytet for å øke vår sikkerhet i forholdet til vår sa-belraslende nabo i øst.

Philip Agee tilhører en krets av venstreekstremister som har drevet et planmessig arbeide for å avsløre navnene på CIA-agenter rundt om i verden, og den alvorlige siden ved det hele er at de har hatt betydelig fremgang med dette. Om disse folkenes venstreekstremistiske tilknytning er det ingen tvil, noe språkbruken i boken tydelig viser. Det gis uttrykk for håp om at boken kan være til støtte for kampen «for sosialisme i USA», og hovedanklagen mot CIA er at organisasjonen motarbeider «progressive og revolusjonære krefter» og at den er «kontra-revolusjonær». Triumferende slås det imidlertid fast at «sosialismen brer seg år for år og fra land til land».

At disse folks virksomhet er inspirert av KGB, er vel få i tvil om, og det bekrefte f.eks. av følgende uttalelse av en KGB-agent i Kairo i slutten av januar 1978:

«Av alle operasjoner som

Sovjetunionen og De forente stater har gjennomført mot hverandre, har ingen vært til så stor nytte for KGB som den kampanje i De forente stater som tar sikte på å diskreditere CIA. I våre vildeste drømmer har vi ikke våget å forestille oss en slik suksess. Det var en gave som medlemmer av en etterrettingsorganisasjon ellers bare kan drømme om. I dag har våre medarbeidere det så meget lettere, da amerikanerne selv utfører arbeidet for oss.»

Den siste perioden ovenfor henspiller på de amerikanske undersøkelseskomisjoners tåpelige publisering av en lang rekke detaljer om CIA's virksomhet.

Sitatet er hentet fra boken «Der Angriff. Der Vorstoss Moskaus zur Weltherrschaft», skrevet av Hans Graf Huyn, medlem av den tyske forbundsdags utenrikskomité.

At CIA led nederlag f.eks. i Vietnam og Angola, er selvfølgelig Philip Agee og hans medforfattere svært glade for. Vi andre har imidlertid ingen større vanskelighet med å styre vår begeistring.

Av litt spesiell interesse for oss er Ivar Johansens beskrivelse av nordmannen Jan Eeg Henriksens mislykte karriere og tragiske skjebne. Han var fra 1942 aktiv innen Hjemmefrontens etterrettingsavdeling og mot slutten av okkupasjonen ansatt i Direktoratet for Spesialorientering, i virkeligheten Quisling-regjeringens utenriksdepartement. Hans metoder var ytterst amatørmessige, og alle i direktoratet var fullt klar over hvor man hadde ham. Det ble likevel ikke grepet inn, fordi direktoratets ledelse var interessert i å formidle til Hjemmefronten opplysninger om NS' arbeide for å hevde norske interesser.

Rettelser:

I september-nummeret av «Folk og Land» viste vi, under overskriften: Hvem lyver, til en artikkel i «Dagens Nyheter», hvor journalist Ake Forsberg bekrefter at han fikk innbydelse til å overvære Quislings henrettelse på Akershus.

Artikkelen sto i den svenske avisen 8. april 1979, (søndagsutgaven) ikke 9. april som vi oppga.

Mange abonnenter har stuset på om de har fått et nummer for lite i løpet av året. Det har de ikke.

Etter sommerferien ble avisen i august angitt som nr. 7 — istedenfor nr. 6.

Vi beklager feilen.

Sjekken returnert

Komponist og tussefløytespiller Egil Storbekken har returnert sjekken på 9000 kroner han har fått som kulturstipend. Giver var Norsk kulturråd.

Det viser seg at Storbekken måtte betale halvparten av stipendiet i skatt hvis han hadde sagt ja takk.

— Jeg setter stor pris på at jeg ble funnet verdig til denne æren. Men *det må være noe galt når skattebyråkratiet på denne måten skal drepe all glede og alt som finnes av initiativ og skaperevne*, sier Storbekken til Østlendingen.

MEDSKYLDIG

I 1931 sa Churchill at Stalins tyranni «knappt finner sitt sidestykke i den dystre og sørgelige fortegnelse over menneskelige forbrytelser».

Lite kune Churchill den gang ha forutsatt at han bare 14 år senere skulle sitte side ved side med den samme Stalin i Jalta, ta på seg kossakpelslue, og treffe forberedelser til at hans regjering skulle spille en mer aktiv rolle enn noen annen i Europa i tvangsutleveringen til Sovjetiske fangeleire av ca. 5,5 million russiske fanger.

(Christopher Booker i en anmeldelse av Nikolai Tolstos «Victims of Yalta.»)

NARKOTIKA

Narkotika-politikken er stadig i søkelyset. Problemet med de narkomane øker stadig, og skaren av fortvilede foreldre og leger øker. Høyesterettsadvokat Frithjof Sigmond er en av dem som har sett seg lei på regjeringens slappe politikk. I et brev til justisministeren går han i sterke ordelag til angrep på dagens politikk, som han kaller selvmorderisk. Vi er selv ikke bitt av hasj-feber og sier oss derfor enig med høyesterettsadvokat Sigmond.

ARBEIDERPARTIET

Arbeiderpartiet kunne notere seg for en fremgang på hele 0,8 % ved siste gallup. Vi er ikke et øyeblikk i tvil om at denne fremgangen skyldes utskiftningene i regjeringen Nordli. Ikke minst tror vi at Andreas Cappelen — den nye

justisminister — har mye av æren. Det er vel liten tvil om at Inger Louise Valle var i ferd med å bli en stor belastning for partiet.

KRIMINALMELDINGEN

Det gleder oss at justisminister Cappelen ikke vil godta den såkalte Kriminalmeldingen uten videre. Kriminalmeldingen inneholder en rekke forslag som ville gjøre lovløsheten enda større om de ble gjennomført. Det er sannelig på tide at noe gjøres for å verne vanlige borgere mot forbrytere. I de senere år har vi ofte

hatt inntrykk av at det har vært forbryterne som ønskes vernet.

IRAN

Vi har flere ganger tidligere vært inne på Ayatollah Khomeinis ugjerninger i Iran. Gisseldramaet ved den amerikanske ambassade er et foreløpig høydepunkt i terrorveldet. Hva som bekymrer oss mer, er at Khomeini gjennom sin hevdelse av Islam antagelig baner veien for et kommunistisk styre i Iran. De revolusjonære venstrekreftene vil nok se sin store sjanse når Khomeini forlater tronen, og

derved vil nok en nasjon være tapt til komunistene.

BLUNT-AFFÆREN

Det er skremmende å måtte registrere at spioner kan fortsette sin ugjerning i hele 15 år etter at de har tilstått overfor sikkerhetspolitiet. Vi tror likevel det er enestående når dronning Elisabeths konservator og kunstrådgiver fikk fortsette som spion så lenge.

Det engelske kostskolesystem fremmer et «kameratskap» som ofte har gått over grensene for det tolererbare.

U-HJELP

De siste ukers angrep på norsk u-hjelp må være litt av en tankevekker for våre myndigheter. En amerikansk professor har tatt seg den frihet å hevde at norsk u-hjelp er til større skade for u-landene enn noen skulle ane. Her hjemme blir denne påstanden blankt avvist. Men det kunne kanskje være på sin plass med en nærmere undersøkelse av påstanden?

ATOMVÅPEN

Vi kan ikke annet enn si oss enig med forsvarssjef Sverre Hamre når han uttaler at «Jeg har inntrykk av NATO's atomvåpen i Europa er bygd mer på følelser enn reelle argumenter.» Ja, Arbeiderpartiet har jo en gang tidligere vist sin innsikt i forsvarspolitik, så vi kan vel bare vente på repriisen. Hva med en «forutseende utenriksledelse» igjen?

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Utgiver: Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Ansvarlig redaktør: Kåre Haugerud

*En God Jul
ønsker vi alle lesere
i inn- og utland!*

REDAKSJONEN

Fremmad vi går!

I en artikkel lørdag den 24. november skriver «Verdens Gang» at «reaksjonene på professor Johs. Andenæs' bok om landssvikoppgjøret, TV-programmet og VG's reportasjer har vært mange. Ikke minst skriver barn av dømte NS-folk og gir uttrykk for sin forvirring.»

Til avisen sier professor Andenæs:

— Jeg opdaget under lesningen av Thorkild Hansens bok om Hamsun-prosessen, at det er kommet til en ny generasjon som har veldig vage forestillinger om okkupasjonen og rettsoppgjøret. De står forsvarsløse og kan innbilles nær sagt hva som helst. Samtidig oppdaget jeg at det faktisk er svært vanskelig å finne fakta som er lett tilgjengelig for ikke-spesialister. Dette ga meg støtet til å skrive om «Det vanskelige oppgjøret». —

Vi reagerer en tanke på professor Andenæs' ord.

Gjennom 35 år har det norske bokmarkedet pøst ut bøker om krig, okkupasjon og «rettsoppgjør». Litteratur som i den søte juletid har vært bestselgere for forlagene.

I tillegg har ukepressen og kringkastingen fråstet i reportasjer om denne tiden, som i sin form burde ha tilfredsstillt enhver ungdoms smak på røverhistorier.

Likevel har den nye generasjon, ifølge Andenæs, «veldig vage forestillinger om okkupasjonen og rettsoppgjøret».

Noe må være riv ruskende galt! Knappt finnes det vel et emne som har vært bedre belyst enn nettopp okkupasjons-tiden og fredstidens oppgjør — fra «gode nordmenns» side.

Og her kommer vi til sakens kjerne.

Gjennom siste året har INO og «Folk og Land» mottatt en strøm av henvendelser fra ungdom som vil høre vår versjon av tiden før, under og etter okkupasjonen. Den er forvirret over at det er trukket ned et jernteppe som utelukker NS-folk fra å komme til orde i pressen eller få utgitt sine bøker på seriøse forlag. Ikke minst er den sjokkert over at vi 35 år etter okkupasjonen risikerer tap av stilling, hevn og harme hvis vi søker å tale åpent ut om våre motiver den gang.

Er det merkelig at ungdommen er forvirret og føler at jernteppet er trukket ned, for at årsak og virkning skal holdes skjult for folk flest.

INO og «Folk og Land» har utrettet meget for å få fjernet jernteppet som fortsatt dekker forhistorien til den katastrofe som rammet Norge i 1940, og årsakene til at myndighetene måtte sette i verk det grunnlovstridige rettsoppgjør. Det har ikke vært nødvendig å søke til grove usannheter i kampen vår, og vi har unngått å nytte slag under beltestedet, slik motstanderne gjør. Sannhet og rett har vært ledetråden i alt vårt arbeide, — og år etter år har resultatene vist at vi er på rett vei.

Året som nå går ut har vært et av de beste siden vi startet den organiserte virksomhet. Aldri tidligere har spørsmålene etter opplysningslitteratur vært større, skoleelever har i flokk og følge oppsøkt vårt kontor for rettledning til sine særopp-gaver, samarbeidet med våre biblioteker er bedret og presse-folk og TV-medarbeidere våger seg nå inn i «løvens hule» for informasjon.

Samtidig har givergleden til INO vært stor, og særlig da til støtteannonsene i «Folk og Land» som kan vise rekord-beløp. Det gledeligste fra redaksjonens synspunkt er likevel at avisens opplagstall er gått ytterligere opp i 1979.

FRODEFREDEN:

Fra vår gode venn, Jens Friis, Røde Kro i Danmark, har «Folk og Land» mottatt en hyggelig julehilsen, hvor han forteller om sitt første møte med Vidkun Quisling.

Det var i 1939 under et landsstevne i Kolding, hvor Quisling skulle tale i Koldinghus Slots-gård.

— Jeg minnes, skriver Jens Friis, — at vi satt sammen ved et kaffebord og hvor han ba meg fortelle hvordan partiets sports-avdeling var bygget opp.

I middagspausen gikk vi en tur for å se litt på byen. Han virket meget rolig og filosoferende, og jeg husker at jeg fant ham stor og statelig. —

Jens Friis vedla et vakkert julehefte med sin hilsen. Det var det danske — JUL I NORDEN — fra 1939, 40 år gammelt.

I bladet fant vi en artikkel av Vidkun Quisling som burde vekke den aller største interesse, da den hittil har vært lite kjent og som dessuten passer godt inn i denne førjulstid. Han skrev:

«I de gamle krigsfulle norske kongesagaer nevnes en lykkelig tid, da det var fred og gode år over alle land: den såkalte Frodefreden.

Det berettes om den også i Edda, og det heter der:

«Frode tok kongedømmet (i Danmark) etter sin far Fridleiv i den tid da keiser Augustus la fred over hele verden; da blev Kristus født. Men fordi Frode var den mektigste konge i Nordlandene, blev freden tilskrevet ham over hele den danske tunge, og nordmennene kallte den Frodefreden.»

Dette er en av de få henvisninger vi i Nordens eldste krøniker har til den samtidige verdenshistorie. Og denne beretning har i denne tid en spesiell interesse av følgende to grunner.

For det første refererer den sig til det store tidsskifte ved vår tidsregnings begynnelse, som på slektens evige vindeltrappe mer enn noen annen tid likner den krise i menneskehetens historie vi nu selv gjennomgår. Og hvor tydelig taler ikke sagaens enkle ord om den dype fredslengsel, der da som nu, hersket i folkene?

For det annet gir beretningen liksom et fingerpek fra urgammel tid om Nordens store opp-gave i den nuværende verdenskrise, nemlig å skape en ny Frodefred, å gjøre en effektiv innsats for en ny verdensordning, og for påny å «legge fred over hele verden». Våre nordiske land har

— forutsatt en klok og kraftig ledelse — ikke bare enestående forutsetninger for denne historiske oppgave. Men selve kampen for vår egen nasjonale eksistens skulde tvinge oss til en slik innsats. For det må vi vel være klar over, at driver den nuværende krig til den bitre ende, og lykkes det ikke å skape en «nordisk» fred mellom England og Tyskland, og dermed i Europa, så har våre nordiske land små chanser til å bevare sin frihet og fred. De trues ikke bare med krig og kaos, men med nasjonal sponderlemmelse, ja ødeleggelse.

Her er ikke stedet til å drøfte nærmere mål og midler for et slikt fredsverk, som må bygge på orden og rettferd, og som henfører sig både til Statenes ytre og indre ordning. Men jeg

vil bare holde frem at det er sikkert at tiden krever en slik stor bevegelse, at den må komme i nær fremtid, og at det burde være vår oppgave i Norden her å gå i brodden.

Det er også sikkert at det i samme forbindelse, nu som for to tusen år siden, står for døren en ny religiøs gjenfødelse. Religionsløse, politiske — økonomiske doktriner kan ikke alene bygge den nye tid. Alt verdenshistorisk må ha en religiøs kjerne. Hvorledes denne vil ta ny form, er ennå fremtidens hemmelighet.

Men er det for dristig å tro, at det er de nordiske folk beskjæret å gripe og å gjennomføre også den nye religiøse verdenstanke?

Skjer det, vil våre nordiske folk beherske fremtiden, og vi kan si med dikterprofeten.

*Da ser jeg dig, mitt folk, som
trøstig povet,
hvad du i samlingsfestens rus har
lovet.*

*Jeg ser dig træde tidens åpne
spor,
imot et fritt, et helt, et mektig
Nord.*

*Jeg ser dig som en slekt, der
tungt har sovet,
men sund er våknet ved et
maningsord.*

*Jeg ser dig som en slekt der vil
og tror
Med kraft til mer enn dont på
land og fjord.*

*Med lengsler hærgang rundt
den hvide jord,
og store drømmers løvtak om
ditt hoved.*

Vidkun Quisling

Vi er ikke i tvil om at massemedia kan ta en del av «æren» for fremgangen. Årets mange hetsreportasjer i dagspresse, ukepresse og ikke minst i radio og TV har skapt folks nysgjerrighet og interesse for arbeidet vårt, og hetsen har ikke på noen måte hatt den tilsktede virkning. Takk for det!

Ennå er vi bare på gli. I 1980 skal aktiviteten ytterligere økes og mange planer virkeligjøres. Flere av våre bokopplag er utsolgt, og nye skal trykkes opp. Særlig gledelig er det at Odd Melsom's tredje bok i serien om norsk okkupasjonshistorie endelig vil foreligge ferdig for utsendelse. Samtidig ligger flere forfattere i startgropen med sine manuskripter.

«Folk og Land» søkes også forbedret, gjennom en styrket redaksjon, — og håpet er selvsagt at vi kan utvide sideantallet, eller at drømmen om en ukeavis kan virkeligjøres.

DET HELE STÅR PÅ ØKONOMIEN.

Selv vil vi være fornøyd hvis DU SOM MOTTAR dette eksemplar snarest nytter vedlagte posttallong til å innbetale kontingenten for 1980. Fortsett er prisen den samme: Kr. 20,- for halvåret eller kr. 40,- for hele året, pluss fem eller ti kroner, hvis du vil ha den i lukket konvolutt. Hoppende glad blir vi hvis leserne kan vise like stor giverglede til støtteannonsene, — som ifjor.

Det er en liten krets ildsjeler som aktivt bruker hele sin fritid til arbeidet i INO og med utsendelsen av «FOLK OG LAND». Alle kan jo ikke stå på muren. Det er så. Men kan du ikke være aktiv på annen måte, så vær i alle fall med og støtt kampen økonomisk. En krig koster nemlig alltid penger. Kampens mål er opplysning, og kampens midler heter sannhet og rett.

OG KAMPEN GÅR VIDERE!

Min kjære mann, vår gode far, svigerfar, bestefar, bror og svoger:

*Axel Skuggevik
født 11/8 1905*

sovnet stille inn i dag. torsdag 22/11 1979, Glærum.

Ragnhild
Sivert-Synnøve
Sivert/Synnøve
Betzy/Erling
Ole/Olga
Dordi
Barnebar
Søsken
Svigerinner
Svogere

LANDSSVIKOPPGJØRET — HVA DET STÅR OM

Som deltaker («herr A») i debatten «På Sparket» i TV 14. nov. vil jeg gjerne få peke på noen synspunkter som det dessverre ikke ble tid til å komme nok inn på i det tidsbegrensede programmet.

Når en ser bort fra den gjengse kritikk mot NS-medlemmer om at disse forsøker å rokke ved det såkalte lovlige rettsapparatet under landssvikoppgjøret, er det vel en stor del av det norske folket som mener at det nå så lenge etter krigen må være på tide at man glemmer — tildels ønsker å tilgi. — de dømte NS-medlemmer.

Jeg hadde inntrykk av at såvel prof. Johs. Andenæs som pater Rieber-Mohn hører til denne kategori, og takk til dem for denne holdning som i alle fall betyr en moralsk støtte for de dømte. Men hvis folk med en forsåvidt prisverdig innstilling mener at vi NS-folk er tilfredse med dette, tar de feil.

Det er nemlig ikke dette det står om; vi søker ikke sympati, vi søker rettferdighet fordi vi mener vi er uskyldig dømt! Det er ikke nok med ytringer om at vi nå etter så lang tid og etter sonet straff kan tas inn i samfunnet igjen og at man så vidt

mulig bør glemme de dømtes handlinger. —

Det er følgende 3 hovedpunkter jeg mener danner de sterke bevis for min påstand om at vi er uskyldig dømt:

1) Den fullstendige kapitulasjon 10. og 11. juni 1940 som stadfestet at krigen mellom Norge og Tyskland var slutt for godt.

2) Landsvikanordningen som i 1945 ble gitt tilbakevirkende kraft fra 9. april 1940, i strid med Norges Grunnlov som forbyr lover med tilbakevirkende kraft. Dette er av svenske rettslære påtalt som den mest skandaløse rettskjennelse i Norden.

3) Det kollektive ansvar som London-regjeringen påla Nasjonal Samling og alle dets medlemmer, slik at det før krigen lovlige parti Nasjonal Samling og hvert enkelt medlem ble gjort ansvarlig for andre NS-medlemmers handlinger under krigen, og moralsk sett også ansvarlig for tyskernes ugjerninger både i Norge og Tyskland. Dette er i strid med FN's menneskeretts-erklæring som forbyr kollektivt ansvar for andres gjerninger.

Konsekvensen av dette blir:

1. Fordi Norges krig var slutt i juni 1940 kan man ikke døm-

mes etter straffelovens prgf. 86 (landsforræderiparagrafen) som gjelder straffbare handlinger når Norge er i krig. Dette har betydning i særlig grad for våre frontkjempere, som på Østfronten derfor ikke kjempet mot Norge, men var frivillige i kampen mot bolsjevismen.

2. Når Landsvikanordningen er i strid med grunnloven, må den ansees ugyldig, og de mange menige — særlige passive — NS-medlemmer kan derfor ikke straffes i det hele tatt etter Landsvikanordningen og aller minst for landssvik, som jo må gjelde en aktiv, personlig og straffbar handling.

3. Forordningen om kollektivt ansvar gjaldt ikke bare det moralske ansvar, men også det juridiske, som altså er i strid med Menneskerettserklæringen. Dette medførte faktisk at enkelte NS-medlemmer ble dømt for forhold de absolutt ikke hadde vært med på og ikke kjente til! Konklusjonen på dette må bli at NS-folkene har vært i god tro og at de er dømt for handlinger som først i 1945 ble erklært lovstridige, med andre ord at vi er uskyldig dømt.

Det er kampen for å få disse forhold fram i lyset det står om, og det er bare en slik rettferdig

rettsbetraktning vi er tilfredse med.

Og hvorfor blir ikke kapitulasjonsbestemmelsene fra juni 1940 (3 i det hele) fremlagt for det norske folk, så alle kan lese hva som står der? Det minner sterkt om redsel for at sannheten skal komme fram!

Sannheten er nemlig den at ved erkjennelse av at Norges krig var slutt i juni 1940 og at Landsvikanordningen var ugyldig, rakner hele grunnlaget for det såkalte rettsoppgjør!

Det er enda et par forhold som bare rent periferisk ble berørt under debatten i TV: Det er prinsippet om lik straff for samme forbrytelse. Vi kjenner jo til at det på tyske anlegg under krigen arbeidet rundt 100 000 norske arbeidere. Av disse ble bare NS-medlemmene straffet, ikke de andre. Er dette rettferdig?

Under debatten ble de to ukjente spurt om vi var enige i de misgrep mot enkeltmennesker og noen deportasjoner som dessverre forekom, men før vi rakk å svare at det var vi ikke, ble et nytt tema bragt på bane. Imidlertid kunne det jo vært fristende å spørre om hva norske jurister idag mener om de mange likvidasjoner som forekom

under krigen. Etter bestemmelse fra et eller annet hold (formodentlig Milorgs spesialavd.) ble endel NS-medlemmer uten videre skutt ned på gatene, uten lov og dom. Her var det ikke snakk om noen forsvarer, med den følge at endog feil mann leilighetsvis ble tatt av dage. —

Til slutt vil jeg nevne enda en krenkelse av en internasjonal lov. Det gjelder de frontkjempere og frontsostrer som tjenestegjorde i Saniteten (det gjelder bl. a. meg selv). De påberopte seg Genverkonvensjonen som Norge har godtatt og ratifisert, og som slår fast at sanitetspersonell er rettslig beskyttet mot straffeforfølgning uansett på hvilken side man deltar. Men nei, i Norge brøt man vår egen ratifikasjon og dømte sanitetspersonellet til flere års tvangsarbeid. —

Vel, mitt håp og bønn til Gud er at sannheten til slutt vil seire og at flertallet av det norske folk engang vil innse at det er begått en blodig urett mot majoriteten av de NS-medlemmene som ble dømt for landssvik.

Da jeg er en og samme person må jeg undertegne meg som «herr A» fra TV og ambulanskjører Bjørn (omtalt i Alle Menn nr. 42—45 1979).

HVORDAN SÅ DERE PÅ ARRESTASJONENE?

Under «På sparket»-programmet om «landssvik»-oppgjøret i fjernsynet fikk NS-folkene et par ganger spørsmålet: «Hvordan så dere på tyskernes arrestasjoner av hjemmefrontfolk og andre?» Det ble stort sett stående ubesvart, delvis fordi diskusjonen tok andre retninger, men sannsynligvis også fordi et svar krever en forholdsvis grundig forklaring av hva som var situasjonen i okkupasjonsårene, og det blir det for kort tid til i den slags programmet.

Et av Nasjonal Samlings hovedmål i 1940—45 var å hindre at det norske folk ble utsatt for overlast og lidelser. Det sto klart for oss at det som først og fremst kunne føre til død og ødeleggelse, var militante aksjoner mot tyske installasjoner og tyske interesser i det hele tatt. Enhver måtte innse at okkupasjonsmakten ville verge seg mot denslags med alle midler, noe den selvfølgelig hadde all rett til. Enhver okkupasjonsmakt, den være seg amerikansk, britisk eller sovjetisk, ville selvfølgelig uten nølen gjøre det samme, hvilket det finnes mange eksempler på.

Når Milorg og forskjellige sabotasjegrupper satte igang med sine sprengninger, snikmord osv. er det klart at dette utløste høyest

uønskede tyske reaksjoner til stor skade for brede lag av befolkningen. Selv om NS i stor utstrekning gikk inn for å hjelpe og unnskyldte folk som ble tatt og i det hele tatt prøvet å mildne virkningen av aksjonene, så var vi likevel ikke et øyeblikk i tvil om at Milorg osv. drev en ytterst farlig virksomhet til stor belastning og skade for det norske folk i en meget kritisk situasjon. Hva som forsterket dette inntrykk, var at også rene norske interesser ble sabotert, som f. eks. ødeleggelse av produksjonsanlegg for knott, tyveri av store mengder rasjoneringskort o. a.

Etter hva man nå vet, prøvet også emigrantregjeringen i noen grad å dempe ned iveren når det gjaldt militante aksjoner, dette for ikke å utløse tyske motiltak mot befolkningen. Vil man forlange at vi skulle se annerledes på det?

En annen ting er at selv en norsk domstol etter okkupasjonen fant ut at Milorgs aktiviteter måtte karakteriseres som franktirørvirksomhet, noe som er strengt forbudt etter alle folkerettslige regler, og som ifølge disse er belagt med dødsstraff.

Vi har — og har alltid hatt — respekt for dem på den andre siden som var villig til å

sette livet inn. De tok den ytterste risiko, som regel med åpne øyne, fordi de anså det nødvendig. Det er imidlertid lite verdig om man forsøker å beklage seg over at man ble møtt med de reaksjoner som var hjemlet i folkeretten, og som i høy grad var til å forutse.

Hjemmefrontens folk anså oss som skadegjørere, men ut fra vårt syn anså vi dem for det samme. Hvem som har rett ut fra den dengang aktuelle situasjon, både kan og bør man diskutere. Forskjellen i dag er imidlertid at mens vi ikke betviler den annen parts hederlige motiver, så blir våre alltid og overalt tilsmusset med alle midler.

Det var under okkupasjonen omkostninger på begge sider, og antagelig kunne det vanskelig være anderledes under de forhold som rådet. Hva som derimot absolutt burde vært anderledes, var hva som hendte etterpå. På det tidspunkt da alt var avgjort og avklart, tok seierherrene hevn over titusener av landsmenn som hadde hatt et annet syn på hva som tjente Norge best. Enda verre er det at forfølgelsen ikke bare fortsetter, men intensiveres år for år.

Ondsinnnet

Herr redaktør!

På første side i Folk og Land nr. 9 møtes leserne av Rhoar Hovden og Helge Grønstad, 1949—1979 «FOR SANNHET OG RETT». To sympatiske ansikter og man gleder seg over deres og alle de andres innsats og over det arbeide som er utført.

Hvor meget mere skuffende og sårende er det ikke å lese det lille usignerte inseratet på side 2: «Olympiadeltakere hilses av sovjetiske fanger». Teksten er både ulogisk, ondsinnnet og dum. Ulogisk fordi folk som blir sparket, slått og får lite mat ikke ville være istand til å lage souvenirer som kune selges. Aller høyst ville de kunne lage noe i smug og stikke det til små barn som smuglet litt mat inn til dem, — slik russiske fanger i Norge gjorde under krigen. Jeg har selv en slik souvenir laget av en russisk fange.

Ondsinnnet er teksten fordi den oser av hat mot noe som skribenten ikke har det ringeste rede på og dum er den fordi den er anonym og derfor undervurderer det lesende publikum.

Min russiske venninne, som er en skattet oversetter av norsk litteratur, bl. a. av Anne Cath Vestly, hvis bøker utgis i mil-

lionopplag i Sovjetunionen, har invitert meg til Moskva under Olympiaden. Jeg gleder meg til å se alt det vakre som jeg vet vil finnes i Moskva og jeg kommer spesielt til å se meg om etter souvenirer som er laget av fanger. Vel vitende om at fanger ofte lager særdeles vakre ting.

Vera Grønlund

Utrolig hva fanger makter for å overleve. Opplysningene er smuglet ut fra Sovjet av fangenes pårørende, som vel burde kjenne forholdene.

Red.

HAR DU BETALT ABONNEMENTET?

Med dette nummer følger en postgirotalong for innbetaling av abonnement, og vi ber alle som ikke er ajour med bladpengene, om å bruke den.

Talongen kan selvfølgelig også brukes til å betale inn en ekstra gave eller «støtteannonse».

«RETTSOPPGJØRET» I STADIG NYE REPRISER

Bergens Tidende har nylig igjen behandlet temaet «rettsoppgjøret», denne gang dels på lederplass («Forræderiets problematikk») dels som kronikk (Odd Strand: «Et oppgjør vi kan være bekjent av». BT lørdag 17. november d.å.).

BT og Odd Strand kommenterer prof. Andenæs' nye bok om emnet. Det uttrykkes håp om at Andenæs' bok her har sagt siste ord i den debatt som nu uopphørlig har pågått siden 9. april 1940, men særlig etter 8. mai 1945.

Jeg må her hevde som min sikre og vtlbegrunnede forvisning at såvel professor Andenæs som Odd Strand, BT og enhver annen som måtte mene dette, ikke vil få sitt håp oppfylt. Deres håp er i altfor sterk grad basert på ønsketenkning med lite av realiteter bak seg. Det vil bli «vi» som tross alt fortsatt ønsker mer debatt om emnet — som vil få våre noe betingede og spaltede ønsker oppfylt: Debatten vil måtte fortsette.

Prof. Andenæs har fått mye bra med i sin bok, men utelater dessverre flere vesentlige momenter som både nu og i fremtiden vil være nødvendige ledd i en debatt — og også i en saklig forskning. Det er dette som reduserer Andenæs' bok, selv om reduseringen i retning av «seierhererens propagandapregede forsøk på rettferdiggjørelse av egne handlinger» — nok blir adskillig mer plump og naivt påtrengende i BT's og Odd Strands penn.

Vi som ble rammet av dette oppgjøret og som uopphørlig er blitt rammet og rammes igjen og igjen av det, vi kunne på den ene siden inderlig ønske å få bilegge striden og få fred for våre plageånder, slippe å måtte vokte unødig våre ord og våre handlinger på samme måte som de opposisjonelle i Sovjet må det.

På den annen side må vi ut fra en nasjonalt vel begrunnet holdning — i samsvar med vest-europeiske vitenskapelig humanistisk tenkning — ønske at debatten må fortsette, så lenge det er så mange uetterrettelige påstander som markedsføres som fakta med krav på pålitelighet.

Der er som allerede nevnt flere spørsmål som prof. Andenæs i sin bok enten fortier eller behandler overfladisk.

1. Prof. Andenæs, prof. Castberg var blant de mer kjente personer som helt fra begynnelsen stilte seg skeptisk til «rettsoppgjøret» og dets fremtidige følger:

a) De fryktet «man» kunne gå for langt i sin avstraffingsiver. De fleste av oppgjørets ofre og svært mange andre og mer nøytrale vil i motsetning til Andenæs hevde at det gjorde «man»: gikk mye for langt.

b) Andenæs m.fl. var fra begynnelsen av redd for at oppgjøret skulle bryte for sterkt med de rettsprinsipper man sa seg å ha kjempet for.

Også her vil vi på motsatt side av «bordet» måtte hevde at denne frykt var vel begrunnet og at ettertiden har vist at man brøt ikke bare med de såkalte «demokratiske ideaaler» når det gjelder rettsutøvelse generelt. Saken var verre enn som så: Man brøt med den vesteuropeiske kulturtradisjon på rettspleiens område. Man må øst for jernteppet for å finne en retts-tradisjon som bygger på de samme prinsipper som det norske «rettsoppgjør».

i) Andenæs var helt fra først av engstelig for at de dømtes familier og pårørende skulle bli påført harde og unødvendige menneskelige lidelser.

Vi er fremdeles mange som vet at slik ble det — og slik er det for mange ennu. Det er ikke redelig å stikke under stol slike fakta som kan gjøre den for-

håndsoppsatte konklusjon tvilsom: at «rettsoppgjøret» ble slik at en rettsstat kan være bekjent av det.

d) Videre var Andenæs redd for at oppgjøret skulle bli for summarisk — skjære alle over en kam.

Også her må hans konklusjoner i dag trekkes i tvil: Også her gikk i virkeligheten hans bange anelser i oppfyllelse. Dette at den ene sak i retten bevisst ble gjort ulik den andre — slik i det overfladiske — ble et skalkeskjul som skulle berolige de mer overfladiske skeptikere.

Det kan ikke være den kjente juridiske professor verdig å gå så lite i dybden av spørsmålet at han føler seg beroliget på dette punkt. Heller ikke her er der noen reell grunn til å trekke et lettelsens sukk: «Det gikk bra likevel!».

2. Det hevdes at der var et solid juridisk grunnlag for oppgjøret, selv om man ikke hadde basert seg på Londonregjeringens forordninger, men bare hadde holdt seg til lover som var skapt før den siste verdenskrig var i emning.

Vi blir fort enige med professoren i det at forordningene fra London aldri burde ha vært satt på papir, men at man burde ha nøydt seg med lover av før-krigs-kvalitet.

Men her er det at temaets mest sentrale moment utelates: Det gjelder «Elverumsfullmakten», dens tilblivelse, dens juridiske holdbarhet eller mangel på sådan, dens konsekvenser. Det kan da ikke være så helt meningsløst at det ikke engang behøver kommentar — når så mange mener at når «Elverumsfullmakten» ikke ble laget på Elverum — eller i Norge i det hele tatt — men i London, etter at krigen i Norge var avsluttet og landet okkupert, vel, da vil denne «fullmakten» måtte bli å regne som et juridisk ugyldig

«dokument» som på rettsstridig måte har fått gyldighetsstempel og vidtrekkende konsekvenser for en meget stor gruppe av den norske befolkning.

Det reiser seg mange spørsmål her:

a) Hvorfor anså «man» det så påkrevet å få laget en «fullmakt», at man ikke vek tilbake for å gjøre det på denne tvilsomme måte — hvis det nu var slik at allerede de tidligere vedtatte lover, regler og konstitusjonelle vedtekter sikret den norske konge og hans Londonregjeringens udiskutable rett til å regjere over nordmenn i et okkupert Norge, eller bestemme at Norge som stat fremdeles var i krig med Tyskland — også etter 10. juni 1940?

b) Eller er det nu bare Londonregjeringens «lovgivningsrett» som får et tvilsomhetens skjær over seg ved å basere seg på «Elverumsfullmakten»?

c) Vil ikke en underkjennelse av «Elverumsfullmakten» også innebære at den «norske» krigføring etter 10. juni 1940 egentlig blir bare en rekke folkerettsstridige gerilja-aksjoner til støtte for det krigførende England?

d) Hvorfor foreligger der ingen *allianse-traktat* mellom Norge og «våre allierte» som de nu i snart 40 år er blitt kalt, i norske historiebøker, de stater som var i krig med Tyskland og dets forbundsfeller helt til krigens opphør 1945?

e) Kan man akseptere juridisk at de nordmenn som ble i Norge etter 20. juni 1940, fortsatt skulle ha lydighetsplikt mot Nygårdsvolds regjering i London? Eller kan det videre godtas at samme befolkning i det okkuperte Norge hadde ulydighetsplikt mot okkupanten?

I sannhet: det synes å reise seg spørsmål som i høy grad vil måtte interessere en eventuell fremtidig okkupant. Han vil måtte ta forholdsregler som kan bli

harde og umenneskelige for befolkningen i et okkupert Norge.

3. Det norske «rettsoppgjør» sammenlignes med andre okkuperte lands tilsvarende oppgjør, og man finner på rent kvantitativt grunnlag at Norge kommer bra fra sammenligningen. Et par viktige ting er også her «glemt»:

a) Krigstidens likvideringer på løse mistanker er ikke stemplet av det norske etterkrigs rettsvesen som mord/drap. Også disse «dødsdommer» må derfor bli å belaste rettsvesenet.

b) Det er neppe holdbart å sammenligne tall mot tall så lenge man unlater å ta hensyn til den totale befolkningens mengde i de ulike land som sammenlignes.

c) Hvis det nu er så at vi her har å gjøre med politisk misbruk av rettsvesenet: å bruke rettsapparatet som et middel til politisk påvirkning og opinionsdannelse, så vil misbruket forbli å være det, uten hensyn til resultatet av de kvantitative sammenligninger med andre land.

Vil ikke Odd Strand og BT også på dette punkt få problemer med sin «logikk»: at det tyske oppgjør med 20. juli-mennene var urettferdig — mens det norske oppgjør fra 1945 var rettferdig fordi det hadde flertallet av det norske folks støtte?

4. Dette at det nu i over 34 år har fortsatt å strømme på med bøker og avisartikler om «rettsoppgjøret» — må kanskje gis en helt annen forklaring enn den BT gir.

Fenomenet må etter mitt skjønns forklares psykologisk: I det norske folk, hos forsvarere som hos motstandere av «rettsoppgjøret» eksisterer hele tiden en mer eller mindre bevisst/ubevisst tvil:

Var «rettsoppgjøret» i seg selv en forbrytelse og et overgrep mot en forholdsvis stor norsk folkegruppe? Eller var oppgjøret et «verdige» og rettferdig så-dant?

Mitt klare standpunkt til disse spørsmål er *ikke* — som BT vel vil påstå: at det har noe å gjøre med å henge fast i uholdbare forestillinger. Dette med de uholdbare forestillinger vil måtte vendes mot dem som fremdeles i dag vil påstå at den norske nasjon kan være bekjent av oppgjøret i 1945.

Jeg beklager selvfølgelig å måtte skrive et innlegg som dette under dekknavn, men må hen-vise til det jeg har sagt under punkt 1c.

«Det frie ords» frihet har i etterkrigstiden vært en meget tvilsom frihet: «Skriv hva du vil og si hva du vil, men angriper du «rettsoppgjørets» hellighet, bør enhver anstendig redaktør nekte spalteplass — og klarer du tross alt å få noe på trykk, skal både du og din familie få føle vår hellige harme og hevnl!»

Kaare Kahrsberg

Thor Halvorsen samarbeider med arbeidernes fiender

LO-sjefen, Thor Halvorsen, har et spesielt kjærlighetsforhold til fagbevegelsene i de øst-europeiske land.

Det er særlig Øst-Tyskland som står hans hjerte nær, og stadig oftere sender han norske delegasjoner og stipendiater bak muren til konferanser med øst-tyske LO-ledere og studier av systemet innen de kommunistiske faggrupper.

Dette til tross for at det er en vesentlig forskjell på øst-tyske og norske fagforeninger.

Blant annet eksisterer ikke den frie forhandlingsrett, og det er

en kjensgjerning at kommunist-lederne mange ganger har nyttet våpen mot arbeiderne i Øst-Tyskland.

De venstre-radikales helt og den øst-tyske statens hoffdikter, Bert Brecht, satt i sin luksuriøse leilighet i Øst-Berlin og skrev på et stykke om revolusjonens vel-signelse og kommunismens treffelighet da bygningsarbeiderne kom nedover Stalinallé i protestmarsj mot kommunistregimets tarvelige behandling av arbeidfolk.

Tok han parti for den lille mann? Langtfra. Han satt muse-

stille da våpenløse arbeidere brukte slått ned av folkepolitiet, som ble utkommandert etter oppfordring fra den øst-tyske formann i landsorganisasjonen. Etterpå ble myndighetene takket for å ha opprettet «ro og orden».

JUDAS, kalte noen av de arresterte arbeiderne LO-formannen, — før de ble sendt i konsentrasjonsleir.

Det hører også med til historien at Thor Halvorsens venn og kollega i Øst-Berlin senere ble belønnet med Leninordenen og Karl Marx-medaljen for sine for-

tenester, og utnevnt til «Arbeidets helt». Den øst-tyske kommunistregime som hensynsløst likviderer mennesker som prøver å komme gjennom muren og ut av tvangsstaten har åpenbart sine egne normer for taperhet.

Det mange fagorganiserte i Norge ikke fatter, er at ingen ansvarlige under LO-sjefen, Thor Halvorsen, har gitt uttrykk for at fagorganisasjonen og systemet i de øst-europeiske land ikke har noe å gjøre med fagbevegelsen i Norge.

NETTOPP!

Forfatter og journalist Odd Eide holdt 26/2 1959 et foredrag i Stavanger Forelesningsforening. I følge referatet i «Rogaland Avis» 27/2 1959 uttalte han bl.a.:

— Ut fra den tankegang jeg har gjort meg til talsmann for er det maktpåliggende for meg å erklære allerede i dag, i god tid før en krigskatastrofe at, forutsatt at vi blir russisk okkupert blant annet på grunn av en utenrikspolitikk som jeg mente var livsfarlig, da vil jeg nekte å vise regjeringen full lojalitet, hvis den forlanger mitt liv som innsats.

— For min egen del vil jeg derfor blankt nekte i krigstid å adlyde den regjering som jeg i fredstid har bekjempet, forutsatt at jeg mener at den samme regjering er med på å ha ansvaret for en utenrikspolitikk som leder til krig.

Videre:

— Man skal ikke uten videre bøye offerhodet når en regjering plutselig forlanger at man skal gå i døden for synspunkter som man åpent har sloss mot før det kommer til krigsutbrudd.

Jeg har snakket om individets politiske lojalitets forhold til staten, hvilket nota bene i våre dager vil si et lojalitetsforhold til en ring av stater.

— Den som ønsker å være kjetter må selvsagt finne seg i å følge spillereglene: Han vil bli brennmerket av flertallet.

Og likevel: Vi bør appellere til en evne som altfor lenge har ligget i Tornerosesøvn, den evnen som alltid drev unge kvinner og menn til handling: evnen til opprør!

Tidligere i sitt foredrag gikk Odd Eide nærmere inn på begrepet forrederi. — Det kan ikke gis objektiv gyldighet, hevde han. — Det er et spørsmål om en rent subjektiv vurdering. Jeg vil sette frem denne tesen:

Forreder kan man bare være overfor seg selv!

«På Sparket!»

Etter «På Sparket»-programmet i TV den 14. november har «Folk og Land» mottatt mange og lange kommentarer. Dette nummer vil derfor preges av disse, og annet innsendt stoff må utstå til neste nummer. Vi må igjen henstille til våre medarbeidere utover landet om å korte ned sine innlegg mest mulig, da plassen er svært begrenset.

Red.

EN ANNEN HOLOCAUST!

Julegaven i år: «Holocaust» av A. I. Bru, pris kr. 32,-
Boken som selv Folk og Land ikke tør omtale.
Bestillingsadresse Bergslisensgt. 8, Oslo 3

Skal vi bare . . .

(forts. fra side 1)

nion ikke lenger et mukkk å si. Når Moskva ikke trekker i trådene, spreller ikke sprellemennene.

Kampen mot den planlagte forsterkning av Vestens forsvar ledes selvfølgelig også fra Moskva. Om man ikke er villig til å innse det, er man ikke bare utillatelig blåøy, men en direkte trusel mot vår livsform. Utnyttelse av misforstått «idealisme» er et av de røde herskeres viktigste våpen mot oss.

Man ønsker forhandlinger om nedrustning. Det gjør vi også — vi er ikke blinde sabelraslere. Men å forhandle ut fra svakhet og tydelig underlegenhet, kan aldri føre til akseptable resultater. Bare når Sovjetunionen ser at vi er villige til å følge dem i den opprustningstakt Kreml praktiserer, er det mulig å forhandle på like fot. Bare da kan man håpe på et resultat som på samme tid fører til nedrustning og til opprettholdelse av den nødvendige balanse som kreves for at freden skal bevares.

Frigg

Egil Ulateigs . . .

(forts. fra side 1)

res skolekamerat og si ham at han ikke behøver å ha noen dårlig samvittighet for min skyld.

Med vennlig hilsen
Odd Melsom

Brevet fra Egil Ulateig burde overbevise oss alle om årsakene til hans endrede moral. Nemlig Journalistkolens meningsterror og grundige belæring i ensretting, som redaktøren av «ALLE MENN» fullt ut har latt seg påvirke av.

Averter i

«Folk og Land»

MIN HJERTELIGE TAKK

til kamerater fra alle deler av landet, som gledet meg med hilsener til 80-års dagen.

Jeg ønsker bladets lesere en god jul, med håp om fremgang for saken vår også i 1980.

PER DAHLEN

BOKTJENESTEN

Bøkene nedenfor kan bestilles gjennom Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie (INO), postboks 924 - Sentrum, Oslo 1. Når betalingen følger bestillingen, skjer forsendelsen porto-fritt. I annet fall kommer porto og oppkravsgebyr i tillegg.

.... eks. Olaus Ulven: Lange skygger	kr. 20,-
.... » Trygve Engen: Jeg er ingen landssviker	» 20,-
.... » Håkon Meyer: Et annet syn	» 20,-
.... » Forbundet: § 104 Meré lys over rettsoppgjøret	» 10,-
.... » Astrid Berge: Hvem er du — dr. Paras?	» 30,-
.... » Justus Vericultur: Den norske kapitulasjon	» 10,-
.... » Ralph Hewins: Quisling — profet uten ære	» 30,-
.... » C.H.B. Benneche: Landssvikoppgjøret og meg	» 15,-
.... » A. Olesen: Fra utrykte kilder	» 15,-
.... » Forbundet: Gi oss rettsstaten tilbake	» 5,-
.... » A. E. Hedem: Quo Vadis Norvegia	» 20,-
.... » Svein Halse: I forreste linje	» 40,-
.... » Frode Halle: Fra Finland til Kaukasus	» 40,-
.... » A. E. Hedem: Statsmaktenes revolusjonære forhold til Grunnloven	» 10,-
.... » Arne Tellefsen: Når forsvaret forfaller	» 15,-
.... » Odd Melsom: På nasjonal Uriaspost	» 65,-
.... » Odd Melsom: Nasjonal Samling og fagorganisasjonen ..	» 80,-
.... » Odd Melsoms bøker — sett	» 125,-
.... » O. Hedalen: Er det begått en skammelig urett mot en hel del av våre gode landsmenn	» 5,-
.... » Inst. for Offentlig og Internasjonell Rätt: Den norska rättsutredningen	» 40,-
.... » Kai Normann: Laubærkransen	» 20,-

NAVN: .....

ADRESSE: .....

Kr. .... er innbetalt på postgirokonto nr. 5 15 02 89 / bøkene bes sendt i oppkrav (stryk det som ikke passer).

DKUMENTASJON OM «DET TREDJE RIKE»

Tyske dokumentarfilmer fra Det tredje rike på Super 8. Største utvalg i Norden. Også krigsdokumentarfilmer fra USA, Japan og England. Bøker med hundretalls fotografier om Waffen SS, tyske flyvåpen, hær og flåte m.m. Grammofonplater med historiske taler og marsjmusikk. Mot fem norske kroner sender vi vår katalog og vårt nyhetsblad. SUPPLY, box 7049, S-172 07 Sundbyberg, Sverige.

«Ingen tør kalde det sammensvergelse!»

BOKEN SOM OVERGÅR ALLE KRIMINAL- OG SPIONROMANER I SPENNING OG GENIALITET

BOKEN SOM FORTELLER DEG:

HVA dine skattepenger brukes til.
HVORFOR vår utenlandsgjeld vokser.
HVORFOR økonomiske kriser oppstår.
HVORDAN dine rettigheter gradvis innskrenkes.
HVORDAN folk gjøres til slaver.
HVA sammensvergelsen vil.
HVEM som står bak den.
HVORFOR den vil bremse DEG.
HVA du KAN GJØRE!

— Halvannet år i det danske folketing har ikke endret min oppfattelse av at GARY ALLEN med denne bok har avslørt verdens største og mest motbydelige hemmelighet. —

Ole Hovmand

— En bok nordmenn bør skynde seg å lese. —

Oslomann

«INGEN TØR KALDE DET SAMMENSVERGELSE!»

Av Gary Allen

NÅ PÅ DANSK — DEN KOSTER KR. 48,— inkl. porto.
SKRIV TIL: KinziéKjeldsen lés
Parmagade 60 — 2300 KØBENHAVN S — DANMARK.

INO-NYTT

BIBLIOTEKET

Det strømmer stadig inn nytt materiale til biblioteket etter oppfordringene i *Folk og Land*. Denne gang vil vi spesielt få nevne et av våre trofaste medlemmer i Mjøndalen som har skjenket en stor samling aviser og bøker til INO. Vi er takknemlig for alt som kommer og gjør vårt beste for å få det nye katalogisert snarest mulig.

UNGE INTERESSERTE

INO har i det siste hatt stor pågang av ungdommer som har ønsket stoff til sær oppgaver o.l. Vi finner denne utviklingen gledelig, og kan garantere at alt blir gjort for å finne frem aktuelt stoff.

MELSOMS BØKER

Som våre lesere har registrert, lanserte vi for en stund siden et tilbud på Odd Melsoms bøker om okkupasjonstiden. For en sum av kr. 70,- fås både «På nasjonal uriaspost» og «Nasjonal Samling og fagorganisasjonen» fritt tilsendt. En rekke lesere har allerede benyttet seg av dette fordelaktige tilbudet, men vi håper at mange flere bestiller Melsom-bøkene nå i julemåneden! Bøkene kan gjerne bestilles over telefon (02) 19 06 71 i vår kontortid, slik at de når motageren i god tid før jul.

S. S., Oslo	50,—
R. S., Oslo	150,—
A. T., Oslo	100,—
K. G. N., Oslo	50,—
L. H., Oslo	200,—
F. T., Oslo	150,—
E. B., Oslo	60,—
E. K., Oslo	60,—
S. N., Oslo	320,—
E. T., Oslo	100,—
S. M.	250,—
J., Åkarp, Sv.	60,—
U., Hadsund, Dm.	50,—

Et meget godt år for «støtteannonserne»

Tidligere år har vi klart å fylle alle nummer unntatt desember med den vanlige halv siden «støtteannonser». I år er det annerledes og mye bedre. For å komme ajour pr. 25. november må vi i dette desembernummer kvittere for hele 118 bidrag på tilsammen kr. 11 145,-. Hjertelig takk til alle trofaste venner!

Vi håper at dette fortsetter også i det nye år, og at vi får inn riktig mange «støtteannonser» som er bidrag på kr. 50,- eller mer.

«STØTTEANNONSER»
 fra «Folk og Land»s venner.
 Takk for følgende bidrag:

A., Heimdal 60,—	F., Førde 50,—	S., Evje 50,—	L., Brandbu 60,—	H., Skedsmokorset 100,—
M., Kvål 200,—	N., Bergen 50,—	A., Brekkestø 100,—	S., Lena 60,—	K., Nesøya 60,—
O., Oppdal 110,—	J., Landås 100,—	H., Arendal 100,—	O., Lena 50,—	B., Hosle 50,—
O., Sunndalsøra 100,—	A., Odda 100,—	A., Arendal 60,—	R., Raufoss 150,—	J., Ski 50,—
D., Torvik 70,—	K., Haugesund 60,—	D., Arendal 200,—	K., Gjøvik 320,—	O., Drøbak 60,—
M., Langevåg 180,—	R., Hinderåvåg 50,—	J., Skien 50,—	K., Otta 150,—	K., Askim 60,—
M., Stårheim 60,—	O., Stavanger 100,—	L., Skien 60,—	O., Vågåmo 60,—	I., Degernes 60,—
E., Tromsø 100,—	B., Stavanger 100,—	O., Bø i T. 60,—	M., Dovre 50,—	E., Moss 60,—
J., Narvik 60,—	N., Sandnes 60,—	R., Rjukan 300,—	M., Lesja 100,—	E., Rygge 160,—
K., Moldjord 125,—	J., Ålgård 50,—	B., Revetal 50,—	O., Øvre Rendal 100,—	L., Gressvik 60,—
D., Vassdalsvik 100,—	M., Orre 60,—	B., Sande 50,—	E., Øvre Rendal 60,—	R., Rolvsøy 60,—
O., Naustbukta 50,—	S., Tjelta 60,—	J., Skoger 110,—	H., Øvre Rendal 60,—	E., Børgenhaugen 50,—
H., Kolvereid 50,—	T., Søgne 120,—	A., Drammen 50,—	S., Lomnessjøen 60,—	., HaKlden 250,—
H., Namsos 100,—	K., Vågsbygd 100,—	H., Mjøndalen 100,—	G., Rena 60,—	O., Halden 60,—
G., Klingsundet 150,—	S., Kristiansand 60,—	M., Skollenborg 160,—	H., Rena 50,—	G. P., Oslo 50,—
O., Hegra 60,—	A., Kristiansand 50,—	F., Flesberg 150,—	F., Elverum 50,—	A. S. H., Oslo 150,—
N., Stadsbygd 60,—	M., Kristiansand 60,—	S., Nore 100,—	T., Sørskogsbygda 60,—	A. A. H., Oslo 100,—
J., Saupstad 260,—	K., Tveit 50,—	F., Hokksund 110,—	A., Åsvang 60,—	A. G., Oslo 100,—
		., Stavn 100,—	R., Ilseng 210,—	A. P., Oslo 50,—
		A., Ulness 60,—	A., Brumunddal 100,—	T. D. L., Oslo 100,—
		T., Ulness 100,—	H., Moelv 100,—	H. J., Oslo 60,—
		E., Skrautvål 100,—	K., Sagstua 60,—	Pettersen, Oslo 200,—
		N., Olum 60,—	O., Skarnes 60,—	T. S., Oslo 50,—

Billige ønsker

I vår barndoms søndager satt alltid familien om det runde stuebordet, mens far leste et kapittel av Klaveness' huspostille. Sant å si var det jo ikke akkurat den litteratur som fikk oss barn til å gispe av spenning. Utenfor plystret våre kamerater utålmodig, der de hang over stakittet, mens vi forsiktig strakk hodene for om mulig å få et gløtt i boken, — om vi snart var ved veis ende?

Til slutt kom da de forløsende ord, som likesom ranket oss i plysjen: «Ære være Faderen, Sønnen og den Hellige Ånd...» Så gjensto ennå en kort stillhet, hvor ordene skulle synke i oss. Så løp vi ut i lyset.

Det er noe av den samme følelse som kan komme over en, når vi vender kalenderens siste blad.

Slik en lengtet mot en dags nye løfter, slik lengter man, med en viss vemod følelse, fylt av forventning, etter den rene, nye farveglade kalender med et terra incognita av ulevde dager. Like fullt kaster vi hver nyttårskveld en kalender, som er fylt med de samme hverdagens trivialiteter, de hastige gråværsordene om møter, avtaler og forfalne vekslere. Dag etter dag, år etter år, — alltid det samme. Alle de vakre drømmene, tankene — så kommer det bare noen kobbermynter tilbake.

Men på terskelen til det nye året møter en hver gang denne lyse solstripa, som lover så meget, — og skuffer så ofte. For «fremtiden vil aldri komme, ti når den kommer er den omme», sier Ibsen. Selv tror vi at meningen er, at vi ikke skal gi opp *nuet*, ikke miste øyeblikket, fordi vi stadig tenker på morgendagen.

Likevel har vi alle sikkert stått så mange nyttårskvelder og sett opp mot stjernene. Som en refleks fra disse himmelens lanterner sprang gnistent fra nye håp og drømmer. Og det skal sannest, at håp og drømmer slett ikke er noen uvesentlig del av det vi kaller lykke.

Vel er det nok så at vi kan snuble mot stenene på veien. *Nettopp* fordi vi kanskje kikker litt for ofte opp mot stjernene. Men like sikkert er det, at den som aldri snubler, har ofte forunderlig lite lys i sitt sinn.

GI DETTE NUMMER VIDERE

til en annen når du har lest det! Det er en god måte å fremme vår sak på, og den kan også skaffe oss nye abonnenter.

Vi er ofte så *billige* i våre ønsker. Ta nå f. eks. disse fredsoensker som gjerne bobler opp fra julehefters enquirer: «Måtte det bli fred på jorden, — det er mitt juleønske.»

Det er så deilig og så lett å ønske denne freden, når alt omkring en er trygt og godt. Vi søker å skjule for oss selv, at det jo nettopp er tidens uro, den nervøse, ulne spenning, fjern kanontorden... det er jo nettopp alt dette som i så høy grad medvirker til de gode konjunkturer, gir sysselsettelse og høy levestandard. Disse vakre fredsoenskerne, så velment de enn er, blir derfor så lite verdifulle. For di de drypper ut av munnen samtidig med fett fra juleflesket. Det er liksom de skal gi en viss avlat for eget velvære. Nei, det er intet storartet ved disse ønsker. De gir uttrykk for hva vi *alle* føler, men som en viss blueferdighet avholder en fra å tolke.

Hvordan kan det i et samfunn som vårt egentlig ligge alvor bak slike ord, når vi vet at kampen om bare noen få øres tillegg kan få maskinene til å stanse opp, skolene til å stenge, sykehjemmene til å måtte frasi seg pasienter? Hva ville vi — du og jeg — egentlig ofre for freden? Vil vi ikke alle gjerne se fred i Midt-Østen, et trygget Europa, ordnede forhold i Iran, — kort sagt; fred og frihet i alle nasjoner. Å, jo, det vil vi alle.

Men hvordan ville en slik fred arte seg dersom FN-bataljonene trakk seg tilbake, NATO ble oppløst eller USA frasa seg sint løfter om militær støtte her og der? Det ville føre til folkemord, uhørt i verdenshistorien. Ville du og jeg gjøre oss delaktig i det? Vi vet alle at dersom stabile fredsførelser var etablert over den ganske jord, slik at markedet etter hvert ble dekket, så ville også arbeidslivet få sitt ulivsar. Kanskje fikk vi ikke lenger se så mange velkledd barn, kanskje ble det slutt på søndagssteken. Vi måtte kanskje kutte tanken på barnets videre utdannelse eller opgi planen om det nye huset. For *dette* måtte bli din *sanne* tribut til freden på jorden.

Nei, valget er ikke lett — freden krever at vi tar del i savnet, at vi ofrer av vårs levestandard, slik at vi muligens igjen kunne vinne en høysinnets livsstandard. Tro ikke at noen kan leve sorgløst på denne jord, uten at andre betaler for det. Det er loven om trykkets forplantning. Livets egen harde lov har ennå ikke funnet den modifikasjon, som gir både fred og velstand til alt levende liv. Det er den sannhet vi kvier oss for å fatte, selv om vi instinktivt kjenner den.

«Julen er kommet med solverv —»

Av Dag Markus

Med hin julenatt kom noe helt nytt inn i menneskenes tilværelse. De første kristne så det som sin store oppgave å forkynne dette «glade budskap» for alle folkeslag, i følge Jesu Kristi egen befaling. Apostlen Paulus uttrykker det slik: «Stor er den gudsfryktens hemmelighet: Han som ble åpenbart i kjød, rettferdiggjort i ånd, sett av engler, forkynt blant folkeslag, trodd i verden, opptatt i herlighet».

Men trengte vi da virkelig Jesus, hvorfor en ny religion — kristendommen — var ikke de gamle religioner gode nok? Nei, det var de på ingen måte. Den var en religionsblandingens tid. Mange hadde forøvrig mistet troen på sine gamle guddommer. En tung skjebnetro knuget sjelene. Noen søkte renselse ved offer og mysteriøse innvielser, andre søkte trøst i filosofi og sjølevandringstro, og jødene trellet under loven. Der trengtes en ny frelsesvei, åpenbaret av Gud i sin sønn, Jesus Kristus. Om dette står det: «Men da

tidens fylde kom, utsendte Gud sin Sønn, født av en kvinne, født under loven, for at han skulle kjøpe dem fri som var under loven, for at vi skulle få barnekår». Kristendommen er derfor en åpenbaringsreligion, gjaldt i første omgang jødene, forøvrig alle som drev på med selvfrelsens metoder Guds hånd ble i sannhet rakt ned til oss, full av nåde og tilgivelse. Skulle vi ikke si ja til dette store gode, som jo er så avgjørende for oss her i tiden og i evigheten?

Skulle vi ikke også i denne juletid tenke hva Gud har gjort for oss, og tilbe og takke ham? Jo, la oss gjøre det, da får vi en gledelig Jul.

«Julen er kommet med solverv for hjertene bange.

Fred — med Guds barnet isvøpt under englenes sange.

æren er Guds i det høye.»

Kommer fra Gud, bringer oss glederikt bud,

Amen

Julebilsen fra stjernene

Et ungdomsdikt av Katharina Aall Normann

Stå stille en stund du travle kvinde du julekavende barnemor.

Og husk at jul som et hellig minde fra stjernene blinker ned mot jord.

Og alle I mænd som går kolde og triste fortæret og skuffet av kamp og kiv.

Bare i aften la stjernen få liste en stråle i hjertet til evig liv.

Ja, menneskebarn, syng nu glade og rene til Barnet som fødtes for lengst en gang.

De tusinde stjerner, de skinner jo ene for dere og gutten på moderens fang.

BETENK DEM, BETENK DEM HERR DOMMER

Herr redaktør!

Forleden fant jeg et gammelt, gulnet papir i bokhyllen min. Det var et innlegg som H.r.advokat Hans H. Schødt holdt i Oslo byrett den 28. august 1947, da han forsvarte en «landssviker».

Den hederlige advokat sa den gang:

«Ærede dommer!

Da dommen nu er falt og vi således er ferdig med saken mot J., tar jeg meg den frihet å si den ærede rett noen ord, hvilket jeg nu kan gjøre, da det ingen innvirkning kan ha på J's dom.

Det er helt feilaktig og meningsløst av Dem, herr dommer, og juridisk uforsvarlig av dommerne og rettene daglig på grunn av paroler fra høyere hold, å søke pådyttet ethvert medlem av NS den oppfatning at vi var i krig og at han forsto dette, eller burde ha visst det, og at han bisto fienden med råd og dåd.

Gjennom den offentlige granskningskommisjon, som nu har utgitt sine betenkninger, trykt og således tilgjengelig for alle, er det fastslått at på regjeringsmøte i Tromsø den 7. juni 1940 ga regjeringen og

Kongen, da de måtte rømme landet, all myndighet og makt til generalissimus Ruge.

Det er senere fastslått at generalissimus Ruge, hærens overkommando, kapitulerte betingelsesløst og endog ga tyskerne store innrømmelser.

At retten og dommerne ikke vet den ting, men fortsatt forsøker å presse de tiltalte til «å ha visst, eller burde visst» det motsatte av det som granskningskommisjonen har fastslått, det er meningsløst.

De kan ikke gå hjem og sette Dem i en god stol med ren samvittighet nu etter dette.

De, herr dommer, skal svare for Dem selv i stille stunder, De skal svare for Dem selv overfor Deres samvittighet, De skal svare like overfor andre mennesker, og De skal svare for de øvrige innen juriststanden, og De skal tilslutt svare for Dem selv overfor Gud.

Jeg vil derfor så innstendig jeg kan, si Dem noen alvorsord, herr dommer, før vi skilles i denne sak.

For fremtiden: BETENK DEM! BETENK DEM!

O. M., Oslo

INO

Institutt for norsk okkupasjonshistorie

Boks 924 - Sentrum,

Oslo 1

Kontortid:

Mandag kl. 1000—1400

Tirsdag kl. 1000—1400

Onsdag kl. 1800—2100

Kontor:

Enerhaugsplassen 4,

Oslo 6

Tlf.: (02) 19 06 71

FOLK og LAND

All post bes adressert til:

Postboks 7157 - Homansbyen, Oslo 3.

Kontoradresse: Enerhaugsplassen 4, Oslo 6. Tlf. (02) 19 06 71. Kontortid: Mandag kl. 10—14 og Tirsdag kl. 10—14 og onsdag kl. 18—21. Redaktøren treffes bare etter forutgående avtale.

Abonnementpriser: Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår. I nøytralt omslag: Tillegg kr. 5,— pr. halvår. Utenfor Skandinavia: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Bruk postgirokontø 5 16 45 04 Løssalg kr. 3,—

Annonsepris: Kr. 0.70 pr. spaltemm. + MVA

Viking Boktrykkeri, Oslo